

DORIVOR O'SIMLIKlardan OLINADIGAN DORILARDAN TABOBATDA FOYDALANISH

Musayev Mehriddin Salohiddin o'g'li

Toshpo'lotov Sherzod Shavkat o'g'li

Samarqand Davlat Tibbiyot Universiteti talabasi

Sovetov K.T., Mamurzaev M.A., Tashanov O.S

Samarqand Davlat Tibbiyot Universiteti

Samarqand, O'zbekiston

**e-mail: odilboy199626@gmail.com*

Annotatsiya: Dorivor o'simliklar yoki o'tlar, tabobatda foydalanish uchun mashhur bo'lgan, tabiiy kelib chiqadigan o'simliklar hisoblanadi. Ushbu o'simliklar uzoq yillar davomida turli madaniyatlarda turli kasalliklarni davolash uchun ishlatilgan. Har bir o'simlikning o'ziga xos xususiyatlari va tibbiy afzalliklari mavjud, bu ularni turli kasalliklarni davolashda samarali qiladi.

Kalit so'zlar: Aloe Vera, Zanjabil (ginger), Qoraqora (black cohosh), Qavun o'rik (chamomile), Yalpiz (peppermint), Sarsaparilla, Ginseng

Dorivor o'simliklar yoki o'tlar, tabobatda foydalanish uchun mashhur bo'lgan, tabiiy kelib chiqadigan o'simliklar hisoblanadi. Ushbu o'simliklar uzoq yillar davomida turli madaniyatlarda turli kasalliklarni davolash uchun ishlatilgan. Quyida dorivor o'simliklar va ulardan olinadigan ba'zi dorilar haqida ma'lumot berilgan:

1. Aloe Vera: Aloe vera o'simligi teri sog'lig'ini yaxshilash, kuyish va yaralarni davolashda yordam beradigan gel sifatida ishlatiladi.

2. Zanjabil (ginger): Zanjabil oshqozon-ichak tizimi muammolari, to'siqlik, va og'riqlarni engillashtirish uchun ishlatiladi.

3. Qoraqora (black cohosh): Ushbu o'simlik menopauza alomatlarini davolash va ayollar salomatligini yaxshilash uchun ishlatiladi.

4. Qavun o'rik (chamomile): Qavun o'rik choylari asab tizimi uchun foydali, stressni kamaytiradi va uyqu sifatini yaxshilaydi.

5. Oshqo'rg'on (echinacea): Bu o'simlik immun tizimini kuchaytirish va sovuqdan yoki grippdan himoya qilish uchun ishlatiladi.

6. Yalpiz (peppermint): Yalpiz oshqozon-ichak tizimini engillashtiradi va so'laklikni yaxshilashda yordam beradi.

7. Sarsaparilla: Bu o'simlik teri kasalliklarini davolashda va qonni tozalashda ishlatiladi.

8. Ginseng: Ginseng energiya va chidamlilikni oshiradi, asab tizimini kuchaytiradi.

Bu o'simliklardan olingan dorilar va o'simlik preparatlari turli xil kasalliklarni va simptomlarni davolashda foydalaniladi. Biroq, bu dorivor o'simliklar yoki ulardan olinadigan dorilarni ishlatishdan oldin, professional tibbiy maslahat olish maqsadga muvofiqdir, chunki ularning ta'siri va xavfi shaxsiy sog'liq holatiga qarab o'zgarishi mumkin.

Dorivor o'simliklar yoki o'tlar, tabobatda foydalanish uchun mashhur bo'lgan, tabiiy kelib chiqadigan o'simliklar hisoblanadi. Ushbu o'simliklar uzoq yillar davomida turli madaniyatlarda turli kasalliklarni davolash uchun ishlatilgan. Har bir o'simlikning o'ziga xos xususiyatlari va tibbiy afzalliklari mavjud, bu ularni turli kasalliklarni davolashda samarali qiladi. Misol uchun:

- Rohatbaxsh o'simliklar: Yalpiz, lavanda va melissa kabi o'simliklar asab tizimini tinchlantirish, stress va xavotirni kamaytirish uchun ishlatiladi.

- Antioksidantlar: Zanjabil, zira va atirgul kabi o'simliklar antioksidant xususiyatlarga ega bo'lib, tanani erkin radikallardan himoya qiladi.

- Anti-inflammatuar: Zanjabil, zerdeval va yashil choy kabi o'simliklar yallig'lanishni kamaytirish va og'riqni engillashtirish uchun ishlatiladi.

- Immunitetni kuchaytiruvchi: Echinacea, jenshen va zanjabil kabi o'simliklar immun tizimini kuchaytirish va kasalliklarga qarshi kurashishda yordam beradi.

Bu o'simliklar haqida ko'proq ma'lumot olish va ularni qanday ishlatish bo'yicha tibbiy maslahatchi bilan maslahatlashish muhimdir. O'simliklarni davolash usullarini qo'llashda ularning xavfsizligi va samaradorligini aniqlash uchun ilmiy tadqiqotlar ham qidiriladi.

Echinacea, jenshen va zanjabil kabi o'simliklar haqiqatan ham immunitetni kuchaytiruvchi xususiyatlarga ega.

- Echinacea: U ko'pincha sovuq va gripp kabi infeksiyalar bilan kurashish uchun ishlatiladi. Echinacea immun tizimini stimulyatsiya qiladi va tananing infeksiyalar bilan kurashish qobiliyatini oshiradi.

- Jenshen: Jenshen energiya darajasini oshirishi va immunitetni kuchaytirishi mumkin. U stressga qarshi ham yordam beradi, bu esa immun tizimini yaxshilashga yordam beradi.

- Zanjabil: Zanjabil yallig'lanishni kamaytiradi va tananing infeksiyalarga qarshi kurashish qobiliyatini oshiradi. U, shuningdek, hazm qilish tizimini ham yaxshilaydi va umumiy sog'liq uchun foydali.

Bu o'simliklar turli sharoitlarda va shakllarda ishlatilishi mumkin, masalan, choy, kukun, qo'shimchalar yoki oziq-ovqat tarkibida. Lekin ular foydalanishdan oldin shifokor bilan maslahatlashish tavsiya etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Дониёрова, С. О., et al. "ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЕ ОБОСНОВАНИЕ СОСТАВА ГРАНУЛ НА ОСНОВЕ СУХОГО ЭКСТРАКТА СОЛОДКИ." World scientific research journal 23.1 (2024): 91-93.
2. Ташанов, О. С., & Советов, К. Т. (2023). ЛЕКАРСТВЕННЫЕ РАСТЕНИЯ, ИСПОЛЬЗУЕМЫЕ В КАЧЕСТВЕ СРЕДСТВ ДЛЯ ЛЕЧЕНИЯ СЛИЗИСТОЙ ОБОЛОЧКИ РТА. Research and Publications, 1(1), 42-45.
3. Anvarovich, C. A., Razhabboevnason, A. R., & Safarovich, T. O. (2024). Medicinal Plants used as Remedies for the Treatment of the Oral Mucosa. American Journal of Pediatric Medicine and Health Sciences (2993-2149), 2(2), 491-494.
4. Ziyadullayev, A. O., M. Z. Eshtemirova, and O. S. Tashanov. "GIDROKSIL GURUHINI NIHOYALASH USULLARI." Proceedings of International Conference on Educational Discoveries and Humanities. Vol. 3. No. 5. 2024.
5. Safarovich, Tashanov Odilboy. "DORI VOSITALARINI TAHLIL QILISHNING ZAMONAVIY USULLARI." Proceedings of International Conference on Educational Discoveries and Humanities. Vol. 3. No. 5. 2024.
6. Begmamat o'g'li, Odilov Javohir, Erkinov Feruzbek Asqarjon o'g'li, and Tashanov Odilboy Safarovich. "DORI VOSITALARINING ZAMONAVIY TAHLIL USULLARI." Journal of new century innovations 49.1 (2024): 75-77.
7. Байкулов А. К., Муртазаева Н. К., Тошбоев Ф. Н. ДИНАМИКА ВЛИЯНИЯ ЛАКТАТДЕГИДРОГЕНАЗЫ ПРИ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМ ИНФАРКТЕ МИОКАРДА //World of Scientific news in Science. – 2024. – Т. 2. – №. 3. – С. 244-251.
8. Тошбоев Ф. Н., Анваров Т. О., Изатуллаев С. А. ОПРЕДЕЛЕНИЕ PH СРЕДЫ ЛЕКАРСТВЕННЫХ ВЕЩЕСТВ ПОТЕНЦИОМЕТРИЧЕСКИМ МЕТОДОМ //World of Scientific news in Science. – 2023. – Т. 1. – №. 1. – С. 166-169.
9. MAMIRZAYEV, MA va SA TUYCHIEV. "MESOPOROUS UGLEROD FUNKSIONAL QONUNLARINI TEKSHIRISH." Uzbek Chemical Journal/O'zbekiston Kimyo Jurnali 6 (2023).
10. Файзуллаев, Н. И., Мамирзаев, М. А., & Асроров, Д. А. (2023). ИССЛЕДОВАНИЕ ПРОЦЕССА ОБРАЗОВАНИЯ ДЕФЕКТОВ, ОБРАЗУЮЩИХСЯ В МЕЗОПОРИСТОМ УГЛЕ. Universum: химия и биология, (5-3 (107)), 10-19.
11. Tashanovich, Sovetov Qorakul, Qurbonova Zulfiya. "Onkogenez biokimyosi". SALOMATLIK VA HAYOT-FANI TADQIQOTLARI JURNALI 3.2 (2024): 57-60.
12. Sovetov, KT va S.Z.Abdujabborovalar. "O'tkir miokard infarkti bilan og'riqan bemorlarda limfotsitlar va trombotsitlarning A-va B-adrenoreseptorlarining kinetik parametrlarining o'zgarishi." FAN, TADQIQOT VA O'QITISH JURNALI 3.2 (2024): 4-6.
13. Байкулов, А., and К. Советов. "Динамика показателей продуктов перекисного окисления (среднемолекулярные пептиды. Малоновый диальдегид) в крови у крыс с экспериментальным термическим ожогом." Журнал вестник врача 1.1 (2012): 43-45.